

This question paper contains 8 printed pages]

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

S. No. of Question Paper : 6226

Unique Paper Code : 209602

E

Name of the Paper : Indo-Persian Literature (Poetry)

Name of the Course : B.A. (Hons.) Persian

Semester : VI

Duration : 3 Hours

Maximum Marks : 75

(Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.)

Note : Unless otherwise required in a question, answers may be written either in Persian or in English or in Hindi or in Urdu; but the same medium should be used throughout the paper.

1. Translate any two of the following Qasida into English or Urdu or Hindi : 25

از قصیده های زیر، دو را به زبان انگلیسی یا اردو یا هندی ترجمه کنید :

(A)

ای متاع درد در بازار جان انداخته

گوهر هر سود در جیب زیان انداخته

P.T.O.

نور حیرت در شب اندیشه اوصاف تو
 بس هاپون مرغ عقل از آشیان انداخته
 از کمان ناچسته در چشم تیر کرده جا
 معرفت کو تیر حکمی بر نشان انداخته
 ای بطح باغ کون از بھر برهان حدوث
 طرح رنگ آمیزی از فصل خزان انداخته
 سرعت اندیشه را اقلنده در دامان تیر
 عادت خمیازه در جیب کمان انداخته

(B)

هر عطسه که از مغز کمان تو کشاید
 ریزد بگریبان بقا خون عدم را
 آنجا که نهیب تو تب لرزه کشد عام
 اعمی متحرک نگر و نبض سقم را
 سلطان غم از عدل تو بگریخته بگذاشت
 در سینه اعدای تو او تادخیم را

از بس کہ بود یاد تو در طینت اشیا

نسیان تو شرمندہ کند شہرت جم را

افلاک در آغوشِ مِشت بنهادند

در بیخِ تمنای تو قانونِ سلم را

(C)

کشمیر بر او والہ او والہ کشمیر

امانہ چنان کش بدل از دیدہ در آید

کارش ہمہ انباشتنِ چشمہ گریہ است

ہر گاہ کہ سیمای تو اش در نظر آید

ترسد کہ در این خاک چو از شوق تو گرید

خون جگرش گل شود آنکہ بدر آید

از بس کہ ملایم صفت افادہ ہوایش

بیم است کہ آہ سحرش بی اثر آید

حکم تو اش آورد بکشمیر و گرنہ

کی از سر آن خاک بخاک دگر آید

2. Explain any two of the following :

20

از متون زیر فقط دو را از باز یابید :

(A)

گر تو کلاه کج کنی هوش ز ما شود مگر

در شکنی ببر قبا جامه قبا شود مگر

خفته بناز زنگست در بکشایش دی

شهر تمام کو بکو پر ز بلا شود مگر

مست و خراب شود دان پای قلن بھر طرف

دیده که خاک شده بره در سته پا شود مگر

چشم تو مست شد بکن مست ترش بخون من

ز آنهمه تیر بی خطا یک دو خطا شود مگر

بنده چشم تو شدم آن دو از ان من نشد

خدمت لعل تو کنم این دو مرا شود مگر

(B)

چو صبح من ز سیاہی بہ شام مابند است
 چگوئیم کہ ز شب چند رفت یا چند است
 نہ رنج از پی راحت نگاہ داشته اند
 ز حکمت است کہ پائی شکستہ در بند است
 نہ گفتہء کہ بہ تلخی بساز پند پذیر
 برو کہ بادۂ ماتلخ ترا زین پند است
 ز بیم آنکہ مبادا بہ میرم از شادی
 نہ گوید ارچہ بہ مرگ من آرزو مند است
 شمار کج روی دوست در نظر دارم
 درین نور دندانم کہ آسمان چند است

(C)

می گفت دی کہ بر من افتادہ می گذشت
 کا فگار کرد پای می این استخوان کیست
 شب نالہ ام شنید و پرسید از رقیب
 من شب نخفتہ ام ہمہ شب این فغان کیست

این سوزشی که در دل آزرده زقیب

داغ کسی ست نیک گلویم ازان کیست

ای باداگر برای ترا ورزده ای پیام

باری دگر بگو سرمن کز زبان کیست

جانا اگر شمیت دهن بر دهن نهم

خود را بخواب ساز گوا این دهان کیست

3. Rewrite any *one* of the following in simple Persian :

10

غزلهای زیر فقط یکی را به فارسی ساده باز یابید :

(A)

نومیدی ما گردش ایام ندارد

روزی که سیه شد سحر و شام ندارد

بوسم لب دلدار و گزیدن نتوانم

سر مست دلم حوصلهء کام ندارد

دوتن به بلا ده که دگر بیم بلا نیست

مرغ قفسی کشمش دام ندارد

بلبل به چمن بنگر و پروانه به محفل

شوقست که در وصل هم آرام ندارد

بوسی که ربانید بمستی ز لب باد

نغزست ولی لذت دشنام ندارد

(B)

چون مسلمان بودی نتوانم از دست بتان

چون مغان سر بستهء زنار بودن هم خوش است

جنگهای او خوشست آر آشتی را جا بود

از عتاب و ناز در آزاد بودن هم خوش است

اندک اندک که گهی بایار بودن خوش بود

ور میسر گرددم بسیار بودن هم خوش است

گر چه از من شیر مردی ناید اندر کوی عشق

چون سگان شهری و بازار بودن هم خوش است

با خبر بودن خوش است اندر مقام زایدان

بیخبر در خانه خمار بودن هم خوش است

4. Give a short sketch of the *Qasida-e Urfi Shirazi*. 10

گزارش مختصری در باره قصیدہ عرفی شیرازی بنویسید۔

5. Discuss in brief the importance of *Ghazaliyat-e Amir Khusrau*. 10

گزارش مختصری در باره اہمیت غزلیات امیر خسرو بنویسید۔